

Fiksu kaupunki

Tekes

Uutislehti 1/2014

Kalasadama saattaa asukkaat ja palvelujen kehittäjät vuoropuheluun

Helsingin Kalasatamasta rakennetaan kokonaisvaltaisesti fiksum kaupunkinosaa. Uusia ratkaisuja ideoidaan ja testataan yhdessä asukkaiden kanssa. Fiksu Kalasadama on Tekesin Fiksu kaupunki -ohjelman suurin pilottikohde.

"Kantava ajatus on saattaa Kalasataman asukkaat vuoropuheluun niiden yritysten kanssa, jotka kehittävät uusia ratkaisuja. Näin saadaan suora suhde tulevien käyttäjien ja kehittäjien välille jo kehitysvaiheessa", tähdentää projektipäällikkö **Veera Mustonen** Forum Viriumista.

Mustosen tehtävänä on luoda yhdessä Helsingin kaupungin, yritysten, asukkaiden ja eri sidosryhmien kanssa portfoliota ja suuntaviivoja fiksun Kalasataman kehittämiseen. Vuoden 2014 aikana Kalasatamassa käynnistetään kymmeniä pilotteja. Tavoitteena on luoda alusta ketterälle ja kokeilevalle kehityskulttuurille. Samalla synnytetään fiksu kaupunkinosaa, joka on ekologisesti kestävä, arjessa toimiva ja joka tarjoaa innovatiivisia palveluita ja kokemuksia kaupunkilaisille.

"Esitystaitteen keskus on palkannut Suvilahteen yhteisökehittäjän, joka aktivoi Kalasataman asukkaita taiteen keinoin luomaan identiteettiä uudelle rakentuvalle kaupunginosalle. Lisäksi Kalasataman kehitysprojekteissa on käytetty palvelumuotoilua ja olemme koonneet fokusryhmiä uuden sosiaali- ja terveystieteiden suunnitteluun", Mustonen luettelee.

Kokeiluilla arjen palveluita

Jatkossa Kalasataman kehittämisen keskiössä ovat erilaiset kokeilut. Tämä tarkoittaa, että asukkaat voivat alkaa ensimmäisiksi käyttäjiksi uusille palveluille ja yritykset voivat samalla kehittää liiketoimintaansa. Startup-yritys PiggyBaggy on esimerkiksi käynnistänyt kokeilun joukkoistettuun tarvankuljetukseen liittyen.

"Fiksussa kaupunginosassa arki on sujuvaa ja tarjolla on yhteisöllisyyttä tukevia palveluja."

"Kalasataman visiota on mietitty työpajoissa, joissa on ollut mukana niin yrityksiä, kaupungin edustajia, tutkijoita kuin asukkaita. Tämän lisäksi on järjestetty vain asukkailla suunnattuja työpajoja."

Kalasadamaa kehitetään teemoittain, ja käynnissä on paljon erilaisia hankkeita ja projekteja, joihin liittyen on järjestetty omia teemakohtaisia tapahtumia. Parhailaan tapetilla on fiksuun asumiseen liittyvä ideointivaihe, johon asukkaita kutsutaan mukaan visioimaan tulevaisuuden asumista, kertomaan omista arjen tarpeistaan sekä kokeilemaan erilaisia teknologioita.

"Kalasatamasta muotoutuu Living Lab, jossa niin asukkaat, tutkijat, kuin yritykset voivat kehittää ja kokeilla uudenlaisia palveluita. Sovelluskehittäjiä aktivoidaan myös avointa dataa hyödyntävien digitaalisten palveluiden tekemiseen. Helsingin seudun liikenteen reittiopas on tästä hyvä esimerkki. Kalasatamassa applikaatio voisi liittyä vaikkapa energiamittarointiin tai ekotehokkaaseen asumiseen, johon on saatavilla dataa esimerkiksi ihmisten sähkön ja veden kulutuksesta."

Mustosen mukaan Kalasataman kehittämiseen on tavalla tai toisella osallistunut kuluvan kevään aikana jo satoja ihmisiä.

"Kalasadama on hienolla paikalla merenrannalla. Silti siitä tulee kenties Helsingin urbaanein paikka, sillä alue rakennetaan hyvin tiiviisti. Tämä mahdollistaa, että kaupunginosaan saadaan runsaasti palveluja, koska pienellä alueella on paljon ihmisiä käyttämässä niitä", luonnehtii projektipäällikkö Veera Mustonen.

"Kunnianhimoinen tavoite on, että seuraavan kymmenen vuoden aikana puhutaan tuhansista kalasatamalaisista, jotka ovat olleet mukana kaupunginosan ideoinnissa ja kokeiluissa."

Älykäs koti on määrittelykysymys

Kodin ja asumisen älykkyys vilahtaa asiantuntijoiden puheissa, mutta mitä älykäs koti asukkaalle kannalta tarkoittaa. Tätä kysytään myös nykyisiltä ja tulevilta kalasatamalaisilta. Forum Virium järjesti huhtikuun alussa Tulevaisuuden fiksu asuminen -työpajan, jossa mietittiin millaiset rakenteet ja palvelut tekevät arjesta fiksumpaa.

"Helpoissa määritelmässä älykkäseen kotiin liittyy yleensä mittarointia, automaatiota ja kauko-ohjausta. Jokin muu määritelmä älykkästä kodista pitää sisällään ekotehokkuuden ja turvallisuuden. Älykkäessä kodissa esimerkiksi säästetään sähköä tai ennakoidaan laiteviat", Mustonen toteaa.

"Älykästä kotia voi ajatella myös laajemmin eli miten se liittyy taloyhtiöön, kortteliin, asumismukavuuteen, sujuvuuteen tai yhteisöllisyyteen. Fiksussa kaupungissa puhutaan resursiivisuudesta ja pidetään hyvä käyttöaste yllä julkisissa ja jaettavissa tiloissa tai ajoneuvoissa. Jaettavista tiloista ja tavaroista tulee ikään kuin kodinjatke."

Kalasadamaan on suunniteltu digitaalista palvelua, jolla yhteiskäyttötilojen varaaminen onnistuu mobiilisti. Kalasataman Palvelun Oy:n kehittäminen ja ylläpitäminen alueportaali Fisuverkko on jo käytössä. Palvelu helpottaa asukkaiden päivittäistä asiointia ja edistää alueen toimijoiden välistä vuorovaikutusta.

"Portaalin ytimenä on ainutlaatuisen, asuntokohtainen tunnistaminen. Asukas voi omaan asuntokansioon kerätä asuntoonsa ja sen käyttöön liittyvää oleellista tietoa esimerkiksi remonteista. Nämä tiedot ovat myöhemmin myös uuden asukkaalle käytettävissä."

Jyväskylän Kankaasta houkutteleva testipenkki yrityksille

Jyväskylässä Kankaan alueesta kehitetään kaupunginosaa, jossa yhdistyvät kunnianhimoinen kaupunkisuunnittelu, älykäs kaupunkiympäristö ja uusin yhdyskuntateknikka. Ihmisten osallistaminen kehittämiseen ja ideointiin on ollut eräs liikkeellepaneva voima. Nyt mietitään keinoja, millä yritykset saadaan alueelle testaamaan uusia tuotteita ja palveluja.

Kankaan alue sijaitsee vajaan kilometrin päässä Jyväskylän keskustasta ja sitä hallitsee lakkautettu paperitehdas. Alue on ollut kaupunkilaisille suljettuna yli sata vuotta.

Kankaan alueen suunnittelussa toteutettiin osallistavan kaupunkisuunnittelun hanke Kaupungin Kangas, jossa oli mukana kaiken kaikkiaan yli 600 kaupunkilaista. Hankkeen toteutti HUB Jyväskylä. Kaupunkilaisten kanssa yhdessä toteutetusta avoimesta ideoinnista nousivat myös Kankaan alueen kehittämisen teemat: vihreä, jalka, sydän ja kestävä.

”Laaja ja kattava osallistavan kaupunkisuunnittelun jakso on antanut

hyvän pohjan tekemiselle. Saimme ideoita ja ajatuksia laadasta laitaa. Näissä korostui yhteisöllisyys, elämyksellisyys ja alueen luontoarvot”, kertoo projektipäällikkö **Tanja Oksa** Jyväskylän kaupungilta.

Alueen kehittämisessä eletään nyt vaihetta, jossa asiantuntijat tekevät asiantuntijatyötä. Rinnalla kuitenkin tehdään esimerkiksi Tourojoen linjaamiseen liittyen monitavoitearviointityötä, mihin myös kaupunkilaiset ovat osallistuneet.

”Ihmisten osallistamisen luonne muuttuu kun suunnitelmat alkavat lähestyä toteutusta”, Oksa sanoo.

Dataa korkeakoulujen tutkimustyön käyttöön

Kankaan kehittämisessä tapetilla on myös Living Lab -konseptin hyödyntäminen eli avoin innovaatioekosysteemi, joka yhdistää kehittäjät ja käyttäjät.

”Mietinnässä on, millaista dataa alueelta voi ja kannattaa kerätä sekä mitä dataa jo nyt syntyy, jota kukaan ei hyödynnä. Tämän lisäksi olisi päätettävä minne data tallennetaan, kuka sitä voi käyttää ja onko se maksullista”, Oksa mainitsee.

”Tavoitteena on, että Kankaan alueelta kerättäisiin sellaista dataa, josta esi-

merkiksi alueen korkeakoulut voisivat ammentaa tutkimustietoa, ja jota ei muualla ole hoksattu kerätä.”

Suunnitteilla palveluasumisen Living Lab

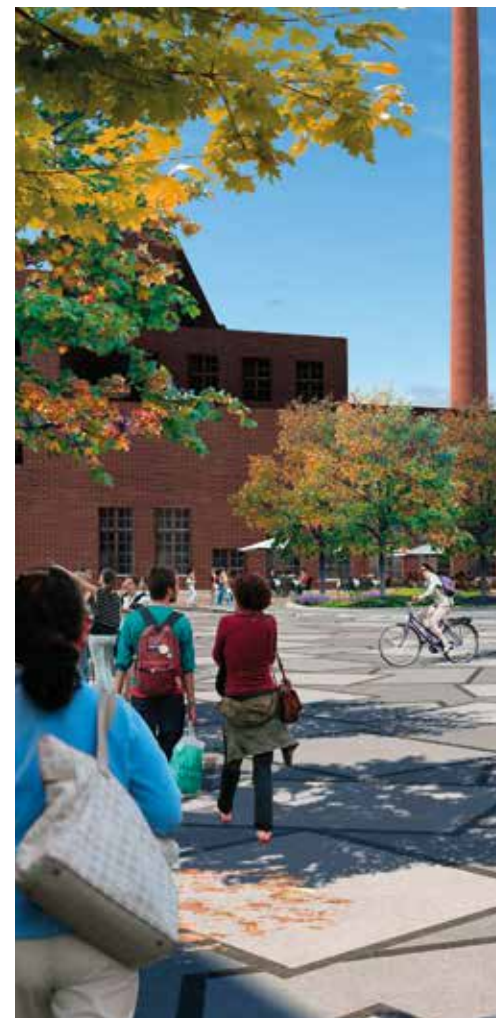
Kankaan kehittämiseen liittyen on käynnissä myös Tekesin rahoittama Kytkin-hanke, jossa luodaan uudenlainen hallintomalli asumisen ja työskentelyn tukipalveluiden toteutukseen. Hankkeessa tutkitaan ja esitetään ratkaisuja muun muassa keskitettyyn pysäköintiin, yhteen yhteiseen väestönsuojaan, yhteispuihin, energia- ja kunnallistekniikan moderneihin ratkaisuihin ja älykkäisiin verkoihin.

Living Lab -konseptia kehitetään osana Kytkin-hanketta ja sen yhtenä kohteena on palveluasuminen. Kankaalle on suunnitteilla Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy:n palveluasumisen kohde, joka on tarkoitus toteuttaa tiloiltaan ja teknisiltä ratkaisuiltaan siten, että siellä voidaan kehittää ja testata uusia palveluita. Kilpailutusvaiheessa hyödynnetään innovatiivisia hankintamenettelyjä.

”Infra on elimellinen osa Living Lab -kokeiluja uusien ratkaisujen kehittäjien ja käyttäjien lisäksi”, painottaa Kytkin-hankkeessa neuvonantajana toimiva **Reijo Kohonen** Kasvutehdas KATE:sta.

”Living Labin erinomaisuus perustuu siihen, että se tarjoaa yrityksille mahdollisuuden kehittää uusia palvelui-

ta ja testata niitä käytännössä oikeilla käyttäjillä. Näin yritys saa varmuuden, onko idea ylipäätään kantava ja ollaanko siitä valmiita maksamaan. Kaupunki voi puolestaan arvioida palvelujen kustannustehokkuutta ja sitä miten ne vastaavat asetettuihin laatuvaatimuksiin.”

Projektipäällikkö Tanja Oksa.

”Kaupungin on laitettava pallo pyörimään, että Kankaasta saadaan osaamisen näyteikkuna.”

Fiksun kaupungin kehittäjiä

Mobinet Oy on erikoistunut työmatkaliikkumisen suunnitteluun. Yritys tarjoaa työnantajille liikennesuunnitteluun liittyviä asiantuntijapalveluja, joiden avulla voidaan saavuttaa kustannussäästöjä, lisätä henkilöstön hyvinvointia ja kantaa ympäristövastuuta. Mobinetin asiakkaita ovat muun muassa Helsingin ja Kokkolan kaupungit, Uudenmaan ELY-keskus ja Tuko Logistics.

”Työnantajilla on hyvät mahdollisuudet kannustaa ihmisiä viisaisiin liikkumisvalintoihin, esimerkiksi työsuhtematkalipun avulla, parantamalla sosiaalituloja pyöräilijöille tai hyödyntämällä uudenlaisia autonkäyttöpalveluja. Vähennystä autonkäytössä ja sitä kautta liikenteen päästöissä, ruuhkissa ja pysäköintiongelmassa voi tapahtua melko pienilläkin toimilla ja yllätävän nopeasti”, toteaa johtava asiantuntija **Johanna Taskinen**.

Esimerkiksi Uudenmaan ELY-keskuksessa työmatkojen päästöt henkilöä kohden laskivat kahdessa vuodessa 19 prosenttia läsnätyötä kehittämällä ja työmatkaliikenteen vaihtoehtojen aktiivisella viestinnällä.

Jatkossa Mobinetin tavoitteena on kehittää yrityksille tarkoitettu järjestelmä liikkumisen eri palvelujen, kustannusten ja päästöjen hallintaan.

”Liikkumisen palvelumarkkinat ovat maailmalla Suomea pidemmällä, joten suomalaisten yritysten olisi nyt oltava nopeita uusien ratkaisujen kehittämisessä.”

Valpastin Oy tarjoaa kestävän liikenteen tuotteita ja palveluja, jotka lisäävät pyöräilyä ja kävelyä. Palveluvalikoimaan kuuluvat esimerkiksi pyöräparkkipalvelu sekä pyörätelineet ja yhteiskäyttöiset pumpput.

”Liikennesektorilla pienillä asioilla voidaan tehdä paljon, ja siksi haluamme

tarjota tuotteita ja palveluja, joilla saadaan edullisesti aikaan käyttäjille näkyviä muutoksia. Pyöräilyä voidaan helposti edistää tarjoamalla laadukasta pyöräpysäköintiä, mutta se ei aina saa ansaitsemaansa huomiota. Kiinteistöiltä ja suunnittelijoilta puuttuu osaamista ja työkaluja”, kommentoi toimitusjohtaja **Mari Päätalo**.

Valpastimen yksi referenssikohte on Kauppakeskus Jumbo, jossa parannettiin pyöräpysäköintiä. Suunnittelun, sopivien tuotteiden ja oikein tehdyn asennuksen ansiosta pienillä investoinneilla saatiin paljon aikaan.

Yhteinen sähköinen lukitus suunnitteilla

Kankaalle on suunnitteilla kaikkialle ulottuva sähköinen lukitus, joka toimisi esimerkiksi tagilla. Sähköinen lukitus luo dataa, jonka avulla voidaan tunnistaa vaikkapa ihmisten suositummat kulkureitit ja tämän tiedon avulla on mahdollista suunnitella katu- ja reittien kunnossapitoa.

Sähköinen lukitus tuo etuja myös arjen sujuvuuteen ja se madaltaa palvelujen käytön kynnyksiä. Lähiruoka-kaupasta voidaan tuoda ruoat jääkaappiin tai siivooja ja koiranulkoiluttaja pääsevät sisään omalla tagillaan tiettyyn kellon aikaan. Jopa roskapönttöjen lukitus voisi toimia samalla systeemillä ja asutokohtainen jätemaksu voisi perustua jätteiden määrään.

Oksa korostaa, että aluetason ratkaisuista koituvat myös suurimmat hyödyt ja ne toteuttavat resurssiviisautta ja energiatehokkuutta, jotka ovat Kankaan kehittämisen taustalla.

”Pohdimme miten voimme kaupunkirakenteen avulla vaikuttaa siihen, että Kankaan alue olisi yrityksille mahdollisimman houkutteleva. Kangas voisi toimia esimerkiksi testipenkkinä applikaatioille tai laitteille”, Oksa miettii.

”Kankaan kehittämisessä on paljon elementtejä, mitkä eivät suoranaisesti kuulu kaupungin vastuulle, mutta meidän on laitettava pallo pyörimään, että Kankaasta saadaan osamisen näyteikkuna.”

Vuonna 2025 Kankaan alueella kaavailaan asuvan noin 3 000 ja työskentelevän noin 2 000 ihmistä. •

Jyväskylän Kankaan aluetta hallitsee lakkautettu paperitehdas.

”Rakennetun ympäristön suunnittelussa tarvitaan käyttäjälähtöisyyttä. Lisäksi kävelystä ja pyöräilystä koituvat terveyshyödyt ovat kansantaloudellisesti merkittäviä”, Päätalo muistuttaa.

”Haluamme tarjota yrityksille, kiinteistöille ja kaupungeille liikennesuunnittelun palveluja ja saattaa kestävän liikkumisen mahdollisuuksia käytäntöön asti.” •

Valpastimen kaupunkiympäristöön soveltuva uudenlainen Pyöräbaari-pyöräteline on vientikelpoinen tuote. Sen on suunnitellut muotoilija Harri Koskinen.

Oulun Energia/Kati Leinonen

”Tekes aktivoi kumppanuushankkeen liikkeellelähdyssä ja antoi meille ammattiapua jo hankkeen luonnosteluvaiheessa”, kertoo toimitusjohtaja Juhani Järvelä.

”Yhdessä olemme vahvempia”

Oulun Energia luotsaa Fiksu kaupunki -ohjelmassa hanketta, jossa Pohjois-Suomeen rakennetaan kansainvälisesti kilpailukykyistä energia-alan kumppanuusverkostoa.

Energiatoimialalla on käynnissä poliittisten päätösten ja tekniikan kehittämisen aiheuttama murros. Tulevaisuuden energiaratkaisut poikkeavat nykyisistä. Palveluihin tulee mukaan älykkyyttä ja erilaiset hajautetut hybridituotantomallit yleistyvät.

Oulun Energiassa muutos otetaan mahdollisuutena. Yhtiö on päivittänyt strategiansa ja virittänyt organisaatiotaan. Tekesin aktivoimana Oulun Energia on käynnistänyt kehitysprojektin, jossa se veturiyrityksenä luo vahvan energia-alan kumppanuusverkoston. Tavoitteena on edistää alan liiketoimintaa ja tutkimusta Pohjois-Suomessa ja koko Perämerenkaaren alueella.

”Haluamme kehittyä uudistuvalla energia-alalla yhdessä alan muiden yritysten kanssa. Voimat yhdistämällä teemme työtä yhteisten tavoitteiden eteen ja hyödyimme toinen toistemme osaamisesta. Esimerkiksi sähkön pientuotannosta saimme huhtikuussa kansallisen Vuoden ilmastoteko -palkinnon FarniVirta-konseptillamme”, lausuu Oulun Energian toimitusjohtaja **Juhani Järvelä**.

Uutta energiaa kumppanuudesta -hanke rakentuu kolmesta työpaketista, jotka ovat veturiyritystoiminnan innovaatioprosessi, kumppanuusverkoston rakentaminen ja uuden liiketoiminnan aikaansaaminen tutkimus- ja pilotointiyhteistyöllä.

Järvelä vakuuttaa, että ensi vuoden puolella hankkeen kaikissa osioissa

ollaan jo huomattavan pitkällä. Verkostoon tavoitellaan noin 60 sitoutunutta toimijaa vuoden 2015 loppuun mennessä. Tällä hetkellä mukana ovat muun muassa Adminotech Oy, Empower Oy, Oulun yliopisto, Ouman Oy ja Volter Oy.

Testiympäristöstä kansainvälisille areenoille

Yhteistyön tavoitteena on uuden liiketoiminnan aikaansaaminen, eli miten tämä tempu sitten tehdään.

”Oulun Energian tarjoama pilotympäristö avaa pienille toimijoille erittäin hyvät mahdollisuudet testata uusia innovaatioita. Meidän asiakkaamme saavat samalla mahdollisuuden nauttia alan uusimmista innovaatioista etujoukoissa.”

”Veturihankkeen lopputuloksena Oulun Energialla on käytössä toimintakonsepti, joka ylläpitää ja palauttaa kumppanuusverkoston aktiivisuutta. Verkoston toiminnan edetessä, se itsessään tukee idean tehokasta prosessoitumista kaupalliseksi tuotteeksi saakka”, Järvelä tuumaa.

”Kumppanuusverkoston kautta suurilla yrityksillä on puolestaan oiva mahdollisuus saada pienissä yrityksissä työskentelevien rohkeiden visionäärien näkemykset käyttöönsä.”

Järvelä näkee Oulun Energian tarjoaman testiympäristön ja tuotekehitysalustan merkittävänä mahdolli-

suutena verkostossa mukana oleville kumppaneille.

”Kansainvälisillä areenoilla ensimmäinen kysymys kuuluu, onko palvelua kokeiltu oikeassa infrassa ja mitkä ovat olleet hyödyt. Kun kumppanimme voivat kertoa kokeiluista ja saavutetuista tuloksista meidän ympäristössä, kansainväliset portit aukeavat huomattavasti helpommin”, Järvelä uskoo.

Mallia elektroniikkateollisuudesta

Oulun alueella kumppanuuteen perustuvalla toiminnalla on pitkät perinteet. Järvelä muistuttaa, että aikoinaan Oulusta voimakkaasti liikkeelle lähtenyt elektroniikkateollisuus kehittyi samalla yhteistyömallilla.

”Elektroniikkateollisuuden tapaan energia-alan on nyt aika heittää lan- kapuhelimet sivuun ja ottaa älykkään energian tulevaisuus vastaan.”

Järvelä antaa tunnustusta myös Tekesin asiantuntijoiden näkemyksellisyydelle ja kokemukselle miten eri toimialat ovat kehittyneet ja miten niitä on viety eteenpäin.

”Tästä osaamisesta on ollut meille iso tuki. Uuden toimintaympäristön hahmottaminen ja hankkeen työstäminen ei olisi onnistunut samalla tavalla ilman Tekesiä”, Järvelä arvioi. •

Kaupungit ja pk-yritykset mukaan Horisontti 2020 -ohjelmaan

EU:n mittava, seitsemän vuoden ja 70 miljardin euron Horisontti 2020 -ohjelma tarjoaa kaupungeille ja pk-yrityksille lukuisia mahdollisuuksia.

”Kaupungit voivat osallistua kaikenlaisiin projekteihin esimerkiksi uusien ratkaisujen käyttöönottajina”, paaluttaa asiantuntija **Elina Holmberg** Tekesistä.

Sen lisäksi ohjelmassa on varta vasten kaupungeille suunnattuja Smart Cities -hakuja, joihin odotetaan useiden kaupunkien yhteenliittymien projektiehdotuksia uusista kaupunkilaisten elämää helpottavista ratkaisuista.

”Smart Cities -kokonaisuuksissa on hyvin voimakas energianäkökulma eli tavoitteena on saada kaupunkien energiankulutusta vähentymään. Älykkyyden merkitsee hyvin pitkälti ICT:n hyödyntämistä ja se

kattaa älykkäät rakennukset, liikenteen ja ylipäättään kaupungin koko toiminnan. Projekteissa pitää siten ottaa huomioon monta eri näkökulmaa”, Holmberg sanoo.

Ensimmäinen Smart Cities -haku umpeutuu toukokuussa ja toinen vuoden 2015 hakujen yhteydessä.

Tämän lisäksi Horisontti-ohjelmassa on julkisia hankintoja rahoittavia hakuja sekä julkisten hankintojen valmistelua rahoittavia hankkeita. Näissä pari kolme julkista rahoittajaa eri EU-maista liittyy yhteen ja määrittelee millaisia, ei vielä markkinoilla olevia, ratkaisuja tarvittaisiin.

”Näissä hankkeissa on mukana uusia ratkaisuja kehittäviä pk-yrityksiä ja myös suuria yrityksiä. Komissio voi lisäksi pienellä osuudella rahoittaa varsinaista julkista hankintaa. Näin uusien ratkaisujen ja tuotteiden käyttöönoton riskiä saadaan pienennettyä”, kertoo Holmberg.

Kaikissa EU-hankkeissa on toivottavaa, että koko arvoketju on mukana eli ratkaisujen tuottajat, tuotteiden kehittäjät ja valmistajat sekä käyttöönottajat.

”Tutkimuslaitoksilla ja yliopistoilla on oma roolinsa, mutta yrityksiä yritetään kovasti saada mukaan ohjelmaan, jotta sisältö ei menisi liian akateemiseksi.”

HORISONTTI 2020

EU:n tutkimus- ja innovaatio-ohjelmat

Kilpailijat liikkeellä, miksei mekin

Holmberg toivoo, että suomalaiset kaupungit ja yritykset lähtisivät laajalti mukaan eurooppalaiseen yhteistyöhön.

”Suomalaisille pk-yrityksille on avattava vientimahdollisuuksia ja -markkinoita uusilta aloilta. On erittäin järkevää, että ratkaisuja kehitetään alusta alkaen kansainvälisenä yhteistyönä. Tähän EU-ohjelma antaa aivan loistavat puitteet, koska rahoitusta on tarjolla kaikille osapuolille. Esimerkiksi pk-yrityksen asiakas voi saada uuden ratkaisun tai tuotteen testaamiseen rahoitusta.”

Suomi on pieni maa, mutta pienuus voi uusien asioiden kokeilemisessa olla valtti. Hallituskokoisissa testiympäristöissä uusia palveluja on helppo kehittää ja testata. Holmbergin mielestä Suomessa ollaan myös avoimia uusille ratkaisuille ja viranomaisten välinen yhteistyö sujuu hyvin moneen muuhun maahan verrattuna.

”Kilpailijat hakevat joka tapauksessa EU-rahoitusta. Näin on suomalaistenkin tehtävä”, lataa Holmberg.

www.tekes.eu

Fiksu kaupunki -ohjelma

Kaupungistuminen tarjoaa yrityksille maailmanlaajuisia liiketoimintamahdollisuuksia. Rakennettuun ympäristöön, energiarjestelmiin, liikenteeseen ja palveluihin investoidaan satoja miljardeja euroja vuosittain. Suomessa on näillä alueilla huipputason osaamista, minkä pohjalta on hyvä rakentaa maailmanluokan tuotteita ja palveluita.

Uusien ratkaisujen markkinoillepääsyssä on haasteita. Kaupungit eivät välttämättä tunne viimeisintä teknologiaa ja sen mahdollisuuksia. Investoinneissa ei haluta ottaa riskejä, jos ratkaisuja ei ole testattu käytännössä. Toisaalta yritykset eivät tunne kaupunkien toiminta-

tapoja eivätkä ymmärrä kaupunkien tarpeita. Yritykset voivat olla myös liian pieniä, jotta ne pääsisivät mukaan isoihin tarjouskilpailuihin. Tarjotut ratkaisut ovat usein osaratkaisuja, eivät toiminnallisia kokonaisuuksia, jotka palvelisivat parhaiten asukkaita ja käyttäjiä.

Tekesin Fiksu kaupunki -ohjelma tarttuu näihin haasteisiin. Ohjelmassa haetaan nyt ideoita, jotka tuovat ratkaisuja kaupunkien tarpeisiin, ja joilla on kansainvälistä markkinapotentiaalia.

Fiksu kaupunki -ohjelma sparraa parhaita ideoita esittäneitä yrityksiä toimijaverkoston uudistumisessa, idean

jalostamisessa ja kansainvälistymisessä. Tavoitteena on, että yritykset pääsevät kehittämään ja testaamaan tuotteitaan ja palveluitaan aidossa ympäristössä, käyttäjien kanssa. Tämä nopeuttaa ratkaisujen pääsyä markkinoille, pienentää investoijien riskiä ja tuottaa yrityksille referenssejä.

Fiksu kaupunki -ohjelma toteutetaan vuosina 2013–2017. Ohjelman kokonaisrahoitus on noin 100 miljoonaa euroa, josta Tekesin osuus on noin 40 miljoonaa euroa.

www.tekes.fi/kaupunki

Fiksu energia -kilpailuun tuli 51 ehdotusta

Fiksu kaupunki -ohjelma järjesti keväällä 2014 Fiksu energia -kilpailun. Ehdotuksia tuli 51 kappaletta, ja ne kattoivat laajasti energiakenttää liittyen muun muassa kotien energianhallintaan, polttokennoihin, paikalliseen energiantuotantoon ja älykkäisiin sähköverkkoihin.

www.tekes.fi/fiksuenergia

Innovatiiviset kaupungit -ohjelma

INKA – Innovatiiviset kaupungit -ohjelmassa kaupungit, yritykset ja valtio rakentavat Suomesta maailmanluokan innovaatiokeskittymää. INKAN teemat ovat biotalous, kestävät energiaratkaisut, kyberturvallisuus, tulevaisuuden terveys sekä älykäs kaupunki ja uudistuva teollisuus.

INKA-ohjelmassa hyödynnetään laajalti eri kaupunkien parasta osaamista, joiden varaan voidaan luoda uutta ja uudistuvaa liiketoimintaa. Ohjelman tavoitteena on

kiihdyttää innovaatioiden käyttöönottoa ja vauhdittaa innovatiivisten ratkaisujen tietä kansainvälisille markkinoille. Kaupunkien tarjoamat aidot kehitys- ja kokeiluympäristöt yhdistävät yritykset, julkiset toimijat ja käyttäjät yhteistyöhön ja uusien ratkaisujen pilotointiin.

INKA-ohjelma toteutetaan vuosina 2014–2020. Ohjelman rahoitus on noin 30 milj. euroa vuosittain.

www.tekes.fi/inka

